

KORT NIEUWS

INVLOED VAN ANTICHOLINERGE ONGEWENSTE EFFECTEN OP DE HERSENEN

Anticholinerge ongewenste effecten worden in verband gebracht met cognitieve achteruitgang en dementie¹. Op basis van 2 cohortstudies, bij cognitief intacte personen, werd het verband bestudeerd tussen het gebruik van anticholinergische medicatie en het optreden van structurele veranderingen in de hersenen². De invloed werd bestudeerd op de cognitie, het hersenmetabolisme d.m.v. Fluorodeoxyglucose-PET scan, en op het optreden van hersenatrofie d.m.v. MRI. De follow-up periode bedroeg 32,1 maanden (range: 6 – 108 maanden).

De groep die anticholinerge medicatie gebruikte scoorde slechter op geheugenfuncties, executieve functies, vertoonde minder glucose metabolisme in de hersenen en meer hersenatrofie. De effecten waren additief want hogere anticholinerge belasting was geassocieerd met een slechtere executieve functie en meer hersenatrofie.

Voorzichtigheid is dus geboden bij het voorschrijven van anticholinerge medicatie, vnl. bij ouderen. Medicatie met een sterke anticholinerge nevenwerking zijn bv. middelen bij een overactieve blaas zoals oxybutynine, en ook tricyclische antidepressiva zoals amitriptyline. Heel wat geneesmiddelen hebben in min of meerdere mate anticholinerge nevenwerkingen waardoor bij polyfarmacie de anticholinerge effecten toenemen. Zie voor medicatie met anticholinerge nevenwerkingen *Het gecommuniceerd geneesmiddelenrepertorium*: Inleiding, 6. Goed gebruik van geneesmiddelen, 6.2. Ongewenste effecten, 6.2.3. Anticholinerge ongewenste effecten.

Conclusie:

Anticholinerge nevenwerkingen veroorzaken structurele veranderingen ter hoogte van de hersenen.

Referenties

1. Anticholinerge ongewenste effecten en het ontwikkelen van dementie. Geneesmiddelenbrief 2015;22:5
2. Risacher SL, McDonald BC, Tallman EF Association Between Anticholinergic Medication Use and Cognition, Brain Metabolism, and Brain Atrophy in Cognitively Normal Older Adults JAMA Neurol. doi:10.1001/jamaneurol.2016.0580